

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la recurs

învinuirea lui

Gheorghe Marcaș

(art. 186 alin. (4) și art.189 alin.(2) lit.b) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-1018/2023

Nr. PIGD 1-19004877-01-1ra-28062023)

Recurs admis; Neaplicarea amenzii complementare obligatorii constituie o eroare de individualizare a pedepsei; Eroarea corectată direct în recurs, prin aplicarea amenzii minime rezultate din reducerea prevăzută de art. 364¹ alin. (8) CPP.

01 octombrie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Dumitru Boșii

Curtea de apel: Vitalie Movilă, Sergiu Pilipenco, Evghenii Dvurecenshii

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Gheorghe Matcaș,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Sergiu Stratan, *judecători*,

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Gheorghe Matcaș s-a născut în anul 1998 în r-ul Cahul. El a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (4) și art.189 alin.(2) lit.b) Cod penal. El a fost apărat de avocatul Svetlana Cotea.

2. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Gheorghe Matcaș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat la șapte ani de închisoare, cu amendă în mărime de 700 de unități convenționale. În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată, prin cumul parțial, partea pedepsei stabilite printr-o sentință anterioară, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de nouă ani de închisoare, cu amendă în mărime de 700 unități convenționale.

3. Curtea de apel a admis apelul apărării și a casat parțial sentința. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) din Codul penal, Gheorghe Matcaș a fost condamnat la un an și șase luni de închisoare, cu liberarea de executarea pedepsei în temeiul amnistiei. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) din Codul penal, lui i-a fost aplicată pedeapsa de trei ani, o lună și zece zile de închisoare, fără ca instanța să se pronunțe asupra amenzii complementare. În rest, dispozițiile din sentință au fost menținute.

4. La 20 iunie 2023, procurorul din Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari a declarat recurs în temeiul art.427 alin. (6) și (10) Cod Penal. El solicită casarea parțială a deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare.

5. Urmărirea penală a fost pornită la 02 ianuarie 2018 și s-a terminat la 27 martie 2019. Prima instanță a examinat cauza în perioada 10 aprilie 2019 - 08 august 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 16 noiembrie 2022 - 04 aprilie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 28 iunie 2023.

ÎN FAPT

6. Gheorghe Matcaș a fost învinuit că, la 31 decembrie 2017, după ora 23:00, a pătruns în locuința Liudmilei Gospodinov din municipiul Cahul și a sustras bunuri în valoare de 47.990 de lei, inclusiv cheia de rezervă a automobilului „Skoda Fabia”. La 26 februarie 2018, folosind cheia sustrasă, el ar fi sustras automobilul și bunurile aflate în acesta, în valoare totală de 86.880 de lei. Faptele au fost încadrate în baza art. 186 alin. (4) din Codul penal.

7. Gheorghe Matcaș a mai fost învinuit că, în perioada 26 februarie–06 martie 2018, deținând automobilul Liudmilei Gospodinov și acționând împreună cu persoane neidentificate, i-a cerut prin scrisori 1.500 de euro pentru restituirea acestuia, amenințând-o cu distrugerea automobilului în caz de refuz. Fapta a fost încadrată în baza art. 189 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

8. Prin [sentința](#) Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 08 august 2022, Gheorghe Matcaș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat la șapte ani de închisoare, cu amendă în mărime de 700 de unități convenționale. În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată, prin cumul parțial, partea pedepsei stabilite prin [sentința](#) Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 14 septembrie 2020, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de nouă ani de închisoare, cu amendă în mărime de 700 unități convenționale. Instanța a considerat vinovăția lui Gheorghe Matcaș dovedită prin recunoașterea integrală a faptelor și prin probele administrate în cursul urmăririi penale. Instanța a respins cererile privind aplicarea amnistiei și reducerea pedepsei în temeiul art. 70 alin. (3¹) din Codul penal. Acțiunea civilă a fost admisă parțial pentru prejudiciul moral și în principiu pentru prejudiciul material. Instanța s-a pronunțat și asupra cheltuielilor judiciare și a corpurilor delictive.

9. La 15 august 2022, avocatul Svetlana Cotea a depus apel în interesul inculpatului. Ea a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Gheorghe Matcaș să-i fie aplicată liberarea de executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Avocata a criticat soluția de încasare a cheltuielilor de judecată.

10. Prin [decizia](#) din 04 aprilie 2023, Curtea de Apel Cahul a admis apelul și a casat parțial sentința. Acțiunile lui Gheorghe Matcaș au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c) din Codul penal și condamnat la un an și șase luni de închisoare, cu liberarea de executarea pedepsei în temeiul amnistiei. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) din

Codul penal, i-a fost aplicată pedeapsa de trei ani, o lună și zece zile de închisoare.

11. Instanța de apel a menținut situația de fapt, dar a constatat că pedepsele depășeau limitele rezultate din aplicarea cumulată a reducerilor prevăzute de art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, întrucât Gheorghe Matcaș săvârșise faptele înainte de împlinirea vârstei de 21 de ani. Aplicând retroactiv modificările introduse prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, instanța a reținut că prejudiciul de 133.990 de lei nu atingea pragul pentru proporții mari. Ea a recalificat furtul în baza art. 186 alin. (2) lit. c) din Codul penal și a dispus liberarea de executarea pedepsei în temeiul amnistiei. Pentru șantaj, instanța a corectat indicarea lit. d) cu lit. b) a art. 189 alin. (2) din Codul penal, a redus pedeapsa la trei ani, o lună și zece zile de închisoare și a respins aplicarea amnistiei. Instanța a stabilit însă numai pedeapsa închisorii, fără a se pronunța asupra amenzii complementare obligatorii. Ea nu a calculat limitele reduse ale amenzii și nici nu a indicat un temei juridic pentru neaplicarea acesteia.

12. La 20 iunie 2023, procurorul din Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs în temeiul art.427 alin.(6) și (10) Cod Penal. El solicită casarea parțială a deciziei și trimiterea la rejudecare. Recurentul contestă neaplicarea de către instanța de apel a amenzii prevăzute ca pedeapsă complementară obligatorie pentru infracțiunea de șantaj prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal, susținând că instanța nu a constatat și nu a motivat existența unor circumstanțe excepționale care să permită înlăturarea acesteia în temeiul art. 79 Cod penal și, prin urmare, a aplicat pedeapsa contrar legii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Cererile de recurs au fost depuse până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

14. Partea relevantă art.189 Cod penal la data săvârșirii faptei era următoarea:

„(2) Șantajul săvârșit:

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 06 iunie 2023. Recursul a fost declarat la 20 iunie 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului este de 30 de zile, recursul a fost înaintat în termen.

16. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

17. Recursul este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel și la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Recurentul nu contestă vinovăția condamnatului și nici încadrarea juridică, ci susține că pedeapsa a fost individualizată contrar legii, prin neaplicarea amenzii prevăzute ca pedeapsă complementară obligatorie. Completul notează că orice critică adusă pedepsei aplicate de judecător trebuie să fie examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare care ar permite examinarea motivării pedepsei pe baza pct. 6) ar face ca pct. 10) să devină inutil și inaplicabil, ceea ce nu este permis (încheierile nr. [1ra-1152/2023](#), § 21; nr. [1ra-833/2023](#), § 23, nr. [1ra-1117/2023](#), § 29, nr. [1ra-572/2023](#), § 23 și [1ra-1854/23](#) § 15). Prin urmare, recursul va fi examinat doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

18. Recursul procurorului privește exclusiv neaplicarea amenzii complementare obligatorii prevăzute de art. 189 alin. (2) lit. b) din Codul

penal și lipsa motivării acestei soluții. Vinovăția, încadrarea juridică, cuantumul pedepsei închisorii și soluția asupra acțiunii civile nu sunt contestate.

19. Sancțiunea art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal prevedea închisoarea și amenda complementară obligatorie. Instanța de apel a aplicat numai trei ani, o lună și zece zile de închisoare, fără să se pronunțe asupra amenzii.

20. Pedepsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art. 79 alin. (1) Cod penal (pct. 10 din [Hotărârea Plenului CSJ nr. 8/2013](#)). Instanța de apel nu a constatat asemenea condiții și nu a motivat neaplicarea amenzii. Omisiunea constituie o eroare de individualizare a pedepsei în sensul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

21. Eroarea poate fi corectată în recurs. Articolul 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală permite remiterea cauzei numai dacă aceasta nu poate fi corectată de instanța de recurs. Solicitarea procurorului de a dispune rejudecarea nu împiedică pronunțarea unei noi hotărâri. În Avizul consultativ nr. [lavc-5/25](#), §§ 30 și 35, Curtea Supremă de Justiție a explicat că remiterea cauzei poate fi dispusă doar când eroarea nu poate fi corectată în recurs. Aplicarea directă de către Curtea Supremă de Justiție a pedepsei complementare minime sau aproape de minim este confirmată și de deciziile nr. [lra-572/2023](#), §§ 31–33, și nr. [lra-503/2024](#), §§ 48–50.

22. Prima instanță a aplicat amenda de 700 de unități convenționale. Apărarea nu a contestat distinct cuantumul acesteia și nu a solicitat înlăturarea ei în temeiul art. 79 Cod penal. Dificultățile materiale au fost invocate pentru scutirea de cheltuielile judiciare. Aceste susțineri trebuie luate în considerare la stabilirea amenzii, fără ca necontestarea ei să înlocuiască verificarea legalității și proporționalității pedepsei.

23. Infracțiunea comisă era sancționată cu amenda de la 850 la 1.350 de unități convenționale. Reducerea cu o pătrime, prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, determină limita minimă de 637,5 unități convenționale. Articolul 70 alin. (3¹) Cod penal privește închisoarea și nu reduce suplimentar amenda.

24. Completul ține cont de recunoașterea vinovăției, căința sinceră, vârsta tânără la săvârșirea faptei, caracterizarea satisfăcătoare, lipsa circumstanțelor agravante și dificultățile materiale invocate de apărare. Apreciate împreună cu pedeapsa închisorii, aceste împrejurări justifică aplicarea amenzii la limita minimă. Soluția se întemeiază pe circumstanțele deja reținute, fără constatări noi privind veniturile sau bunurile condamnatului.

25. Prin urmare, recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea neaplicării pedepsei complementare și pronunțarea unei noi hotărâri. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal, lui Gheorghe Matcaș îi va fi aplicată amenda de 637,5 unități convenționale, echivalentul a 31.875 de lei.

26. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (2) pct. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de procurorul Dumitru Calendari;

Casează parțial decizia Curții de Apel Cahul din 04 aprilie 2023, în partea neaplicării pedepsei complementare pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care:

Aplică lui Gheorghe Matcaș, pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsa complementară sub formă de amendă în mărime de 637,5 de unități convenționale, echivalentul a 31.875 de lei.

În rest, dispozițiile deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Digitally signed by Bleșceaga Stella
Date: 2026.10.02 16:44:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Sergiu Stratan